

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«СТРАТЕГІЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В
УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

20-21 ЖОВТНЯ 2022 Р.
М.ЧЕРНІВЦІ

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Київський університет імені Бориса Грінченка
Рівненський державний гуманітарний університет
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада Світового Конгресу
Українців (Канада)
Гданська Вища школа гуманістична (Польща)
Сучавський університет імені Штефана Чел Марє (Румунія)
Арієльський університет (Ізраїль)

СТРАТЕГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

*Збірник матеріалів
II Міжнародної науково-практичної
конференції*

20-21 жовтня 2022 р.

Чернівці – 2022

УДК 378.011.3-051(477+4-6ЄЄ)

С 833

Друкується за ухвалою Вченої ради Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
(протокол № 11 від 31 жовтня 2022 року)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Філіпчук Георгій Георгійович, доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України;

Федірчик Тетяна Дмитрівна, доктор педагогічних наук, професор;

Романюк Світлана Захарівна, доктор педагогічних наук, професор;

Янкович Олександра Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент;

Шестобуз Ольга Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент;

Dr. Kierzkowska Iryna, prof. Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa
im. Wojciecha Korfatego (Польща);

Colomeischi Aurora-Adina, Phd, associate professor, Stefan cel Mare
University (Румунія).

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бахмат Наталія Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка

Суржук Тетяна Борисівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач
кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного
гуманітарного університету

С 833 **Стратегії модернізації педагогічної освіти в Україні та країнах
Європейського Союзу : Матеріали II Міжнародної науково-практичної
конференції, м. Чернівці, 20-21 жовтня 2022 року / за наук. ред.
д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім.
Ю. Федьковича, 2022. 157 с.**

ISBN 978-966-423-737-3

До збірника увійшли наукові доповіді та виступи учасників Міжнародної
науково-практичної конференції «Стратегії модернізації педагогічної освіти в
Україні та країнах Європейського Союзу», в яких проаналізовано досягнення і
сучасний стан педагогічної освіти в Україні та країнах Європейського Союзу,
виокремлено актуальні проблеми її розвитку й обґрунтовано стратегії
модернізації в контексті євроінтеграційних процесів задля посилення ролі
освітньої галузі в підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних
фахівців для розбудови Української держави та зростання її міжнародного
авторитету в європейській спільноті.

Збірник адресовано науковцям, педагогам, студентам, аспірантам,
докторантам, широкому загалу читачів, усім, хто цікавиться проблемами
розвитку вищої освіти.

УДК 378.011.3-051(477+4-6ЄЄ)

Відповідальність за зміст матеріалів та літературні джерела несуть автори.

ISBN 978-966-423-737-3

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2022

ЗМІСТ

Аніщенко Олена	8
Ціннісно-мотиваційний аспект гендерної культури андрагога	
Бигар Віталія, Бигар Ганна	11
Проблема психічного здоров'я учнів молодшого шкільного віку в умовах воєнного стану	
Білоус Олена	15
Педагогічна рефлексія в системі професійно-особистісного становлення вчителя	
Величко Ольга	19
Виховання особистості учня засобами музейної педагогіки	
Гапон Леся	22
Модернізація змісту методики навчання української мови в умовах упровадження Нової української школи	
Гулько Олена	24
Компонентно-структурний склад моделі розвитку лідерських якостей здобувачів вищої освіти у процесі здійснення студентського самоврядування	
Davidovitch Nitza	28
Online teaching and learning in uncertain times: challenges and ways of coping with the new reality in higher education spheres of study – where do students study?	
Донченко Наталія, Паламар Світлана	38
Розвиток предметно-методичної компетентності у вчителів початкових класів	

Зайченко Іван	43
До питання про педагогічну концептосферу Софії Русової	
Каптур Галина	47
Мовленнєва обізнаність як складник професійно-комунікативної компетентності майбутнього вчителя початкових класів	
Катеринюк Христина, Гордійчук Оксана	51
Значення психолого-педагогічного супроводу учнів інклюзивних класів у вітчизняній та зарубіжній літературі	
Киселиця Оксана, Богданюк Антоніна	56
Сучасні підходи до професійно-особистісного розвитку педагога	
Kierzkowska Iryna	60
Kształcenie pedagogów w zakresie kształtowania postaw obywatelskich uczniów.	
Костащук Оксана	66
Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів на етапі професійної підготовки	
Лещенко Оксана, Паламар Світлана	69
Формування інклюзивної компетентності вчителя початкової школи	
Лук'яник Людмила	73
Впровадження технологій критичного мислення в НУШ на уроках літературного читання	
Лук'янова Лариса	76
Домінанти розвитку педагогічної освіти в Україні і зарубіжжі	

Максимюк Альона	81
Професійна підготовка майбутніх хореографів в країнах Балтії	
Мафгин Лариса	86
Роль курсу «Етнопедагогіка України» у фаховій підготовці майбутніх учителів початкової школи	
Мойсеєнко Раїса	93
Особливості професійної підготовки вчителів початкових класів в Австрії	
Нікула Наталя	96
Формування соціокультурних цінностей майбутніх педагогів у освітньому просторі університету	
Палійчук Оксана, Шоліна Тетяна	99
Сертифікація як інструмент моніторингу та удосконалення якості освіти	
Петришина Ольга	103
Формування цифрової компетентності педагогів-словесників у процесі професійної підготовки	
Пірен Марія	106
Освітньо-технологічне осмислення стратегії подолання викликів у територіальних громадах сьогодення на демократичних засадах	
Постригач Надія	113
Трансформація змісту педагогічної освіти в країнах Південної Європи	
Предик Аліна	116
Методика організації формувального оцінювання молодших школярів в умовах дистанційного навчання	

Романюк Світлана	121
Концептуальні засади розвитку вищої педагогічної освіти в країнах Європейського Союзу і України	
Руснак Іван, Василик Марина	127
Педагогічні основи іншомовної освіти майбутніх фахівців у європейському освітньому просторі	
Сіранчук Наталія	134
Реалізація компетентнісного підходу в освіті країн Європейського Союзу та України	
Сливка Лариса	138
Педагогічний нагляд за здоров'язбережувальним вихованням учнів загальноосвітніх шкіл у польському освітньому просторі	
Суржук Тетяна, Костолович Тетяна	141
Підготовка майбутніх учителів до формування в учнів початкових класів уміння вчитися	
Тимчук Людмила, Пенішкевич Олександра	145
Формування морально-правових основ світогляду молоді в процесі навчання задля самостійної демократичної України	
Філіпчук Наталія, Грищенко Юлія	153
Формування національних цінностей у змісті сучасної освіти: вітчизняний і Європейський досвід	
Філіпчук Георгій	158
Європейськість в освітній стратегії України	
Цуркан Таїсія, Клим Марина	166
Сутність та структура професійно значимих цінностей педагога	

Чорнойван Ганна	172
Професійний розвиток науково-педагогічних працівників у контексті розширення кадрової автономії університетів	
Шевчук Кристина, Тирон Оксана	175
Зворотній зв'язок із студентами в процесі організації дистанційного навчання	
Шестобуз Ольга	178
Мультимедійні технології на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах	
Шульга Альона	182
Використання інструментів зворотного зв'язку зі студентами під час дистанційного навчання	
Шумілова Ірина	186
Педагогічна складова формування загальнокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи	
Ярошенко Ольга	192
Оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників як складник внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	

Олена Аніщенко
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач відділу андрагогіки,
Інститут педагогічної освіти
і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України,
Україна
evaler58@ukr.net

Olena Anishchenko
Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Ivan Zyazun Institute of Pedagogical and Adult Education
of NAES of Ukraine
Ukraine
evaler58@ukr.net

ЦІННІСНО-МОТИВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ АНДРАГОГА

VALUE AND MOTIVATION ASPECT ANDRAGOG'S GENDER CULTURE

Ключові слова: гендерна культура, андрагог, формальна, неформальна освіта, мотив.

Гендерна культура є складовою й загальною, й професійно-педагогічної культури андрагогів, що унаочнює сформованість відповідних компетенцій у сфері міжстатевого спілкування, світоглядних позиціях, ціннісних орієнтаціях, моделях поведінки тощо. Актуальність розвитку гендерної культури андрагогів передусім зумовлено нагальністю впровадження ефективної стратегії взаємодії з різними категоріями молоді та дорослих в умовах формальної і неформальної освіти.

За С. Котовою-Олійник [2, с. 92-93], сформованість гендерної культури фахівців передбачає розвиненість гендерно-чутливої самосвідомості; гендерно-орієнтованого світогляду; сформованість гендерних цінностей, що ґрунтуються на усвідомленні: рівності прав і можливостей жінок, чоловіків у всіх

Альона Шульга
кандидат педагогічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича,
Україна
a.shulga@chnu.edu.ua

Alona Shulha
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
Yurii Fedkovych Chernivtsi National University
Ukraine
a.shulga@chnu.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СТУДЕНТАМИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

USE OF FEEDBACK TOOLS WITH STUDENTS DURING DISTANCE EDUCATION

Ключові слова: дистанційне навчання, засоби зворотного зв'язку, зворотній зв'язок під час дистанційного навчання.

Суспільні процеси висувають, а іноді й диктують вимоги до форм організації навчання: очне стрімко змінюється дистанційним, або змішаним навчанням. Цифровізація освітнього процесу вносить корективи в організацію освітнього процесу, тому підтримувати постійний зв'язок зі студентами стає легше за допомогою різних цифрових інструментів.

Зворотний зв'язок розуміється як інформація, за допомогою якої студент може підтверджувати, доповнювати, перезаписувати, налаштовувати або реструктурувати інформацію в пам'яті.

Зворотний зв'язок є невід'ємною частиною ефективного навчання, який допомагає студенту зрозуміти навчальний предмет, і дає їм чіткі вказівки щодо покращення навчання.

Щоб бути потужним за своїм ефектом, повинен існувати навчальний контекст, до якого звертається зворотний зв'язок,

тобто він лише частина навчального процесу, а також зворотний зв'язок є ефективнішим, коли стосується помилкових інтерпретацій, а не повного нерозуміння [1].

Ефективний зворотний зв'язок є важливим не тільки для аудиторного навчання, але і для дистанційного навчання. Хоча існують відмінності між забезпеченням ефективного зворотного зв'язку в різних формах навчання, однак є характеристики, які слід враховувати під час надання зворотного зв'язку як в «очному», так і в дистанційному навчанні:

- своєчасність – надавати відгук, якщо він актуальний (його слід надавати

- досить швидко, щоб зробити його корисним для студентів і покращити їх успішність);

- чіткість (однозначність) – це означає, що зворотній зв'язок зрозумілий студентам, пов'язаний з результатами навчання (конструктивна гармонізація) та критеріями оцінювання;

- навчальний характер, а не тільки оцінний — визначає навчальні потреби та/або попередні знання студентів і може виявити досягнуті непередбачувані результати;

- пропорційні (критерії, цілі) – здійснюється зворотній зв'язок щодо оцінки ключового завдання;

- орієнтованість, тобто зв'язок з успішністю студента – на що вказує зворотній зв'язок;

- прогнозування, тобто зворотний зв'язок, підказує, що студент може продуктивно вдосконалити у майбутньому;

- постійний, тобто безперервний діалог, а не просто кінцевий результат;

- делікатний – відгук має відображати контекст та історію кожного студента, емоційний внесок, потреби та потенціал [2, с. 99].

Швидко впровадження дистанційного навчання сприяло розробці цифрових інструментів та платформ для онлайн навчання, серед яких можна виділити також й інструменти зворотного зв'язку, перевагою яких є швидке отримання інформації від студента до викладача, а також навпаки відгуку чи

оцінки від викладача, або ж автоматизованої оцінки чи відгуку студента засобами цифрових технологій.

До таких ресурсів можна віднести як системи дистанційного навчання ЗВО (Moodle), так і загальнодоступні сервіси Google та інші цифрові інструменти.

Заклади вищої освіти впроваджують власні системи дистанційного навчання на платформі Moodle, тому важливими в цьому аспекті будуть такі доступні на цій платформі діяльності як вікі (спільна діяльність), завдання, опитування, тест, форум, чат та зворотний зв'язок.

Серед сервісів Google для реалізації зворотного зв'язку зі студентами стануть в нагоді Google Classroom (повноцінна освітня платформа з можливістю обміну навчальним матеріалом між викладачем та студентами, відгуками та оцінюванням студентських робіт), Google Keep (створення нотаток), Google Docs (спільна робота у документі), Google Forms (створення опитування та онлайн-тестування), Jamboard (онлайн-дошка спільної роботи).

Цікавими ресурсами для перевірки засвоєних знань є: LearningApps (платформа з арсеналом різноманітних інтерактивних вправ, як готових, так і створених власноруч), Kahoot (можливість проведення вікторин та змагань в реальному часі), Всеосвіта (тести і вебквести).

Для отримання миттєвого зворотного зв'язку, навіть демонстрації отриманих результатів в режимі реального часу допоможуть такі інструменти як Mentimeter та Slido. Викладач може організувати за допомогою цих ресурсів анонімне опитування, запитання і відповіді, вікторини і хмари слів.

Зворотний зв'язок є важливий елементом навчального процесу незалежно від форми організації навчання, який також впливає на результативність, успішність навчання та мотивацію студентів. Цифровий інструментарій досить потужний для реалізації зворотного зв'язку під час дистанційного навчання в закладах вищої освіти, ефективність використання таких ресурсів буде залежати від готовності викладача до їх впровадження в освітньому процесі.

Література

1. John Hattie and Helen Timperley. The Power of Feedback: Review of Educational Research March 2007, Vol. 77, No. 1, pp. 81-112: <http://www.columbia.edu/~mvp19/ETF/Feedback.pdf>
2. Jurs, P. & Špehte, E. The Role of Feedback in the Distance Learning Process. *Journal of Teacher Education for Sustainability*. 2021. 23(2). 91-105. <https://doi.org/10.2478/jtes-2021-0019>
3. Roman, T.A., Callison, M., Myers, R.D. et al. Facilitating Authentic Learning Experiences in Distance Education: Embedding Research-Based Practices into an Online Peer Feedback Tool. *TechTrends* 64, 591–605 (2020). <https://doi.org/10.1007/s11528-020-00496-2>